

[Damsgaard.]

anlægsbudgettet på godt 900 mill. kr. mod et budgetteret overskud på indeværende års finanslov på knap 600 mill. kr. Nu skal man, som jeg allerede har været inde på, ikke tage disse tal for mere, end de er værd, og det samme gælder naturligvis de budgetterede kasseoverskud på henholdsvis 300 og godt 200 mill. kr., som vi kommer til ved også at indregne statens kapitalbudget. Det er jo ikke mindst disse tal, der har påkaldt opmærksomheden, når talen er om finanslovens sammenhæng med den økonomiske udvikling i det hele taget, selv om de må siges at være et dårligt udtryk for statsfinansernes mangeartede virkninger på den samfundsøkonomiske udvikling.

Ser vi imidlertid på det helhedsbillede af regeringens økonomiske politik, som forslag og fremsættelsestale dog gerne skulle give, er resultatet mildest talt skuffende. Selv med den devaluering, ordene helhedsløsning og økonomisk samordning unægtelig har været ude for i de senere år, vil det vist være svært at knytte dem til dette oplæg fra regeringen. Økonomisk samordning er ikke noget, som er givet ved blot at have en lov med dette navn. Skal denne finanslovdebat ikke slippe sin forbindelse med virkeligheden, så må det siges helt klart, at statsfinansernes muligheder for at bidrage til en sund økonomisk udvikling hænger nøje sammen med resultatet af arbejdsmarkedets forhandlinger. Også venstre deler forhåbningerne om, at arbejdsmarkedets parter må nå frem til et resultat, der ligger inden for det samfundsøkonomisk forsvarlige, men såvel parterne som folketinget og befolkningen har et selvfølgelig krav på, at denne afgørelse ikke træffes i blinde. Regering og folketing skal ikke skyde ansvaret for den samfundsøkonomiske udvikling fra sig blot med en henvisning til arbejdsmarkedets parter.

Det er klart, at den høje beskæftigelse også har sine problemer, men dem må vi jo søge at løse; vi må så at sige lære at leve med den høje beskæftigelse for at kunne bevare den. Det vil uundgåeligt stille betydelige krav til den økonomiske balance indadtil og udadtil, og det er vel også noget af baggrunden for de senere års tale om behovet for en indkomstpølitik, det vil sige, sådan som jeg opfatter det, en afstemning

af indkomstudviklingen over for produktionens bærekraft. Vi står jo ikke uden holdepunkter i denne forbindelse. Forventningerne om en produktionsstigning for det kommende år på ca. 3 pct. har jo været meget stærkt fremme. Jeg håber ikke, at den højtærede finansminister tager mig det fortrydeligt op, selv om tallet skulle stamme fra de såkaldte vise mænd, men jeg vil gerne indskyde, uden at der heri skal lægges nogen som helst kvalitetsbedømmelse af materialet fra de såkaldte vise mænd, at det har været en højst besynderlig situation, at folketinget og især dets finansudvalg har været forholdt — indtil sidste torsdag i hvert fald — et materiale, som efter regeringens opfattelse dog skulle kunne præge tanker og synspunkter inden for en meget vid kreds af organisationer. Nu har vi altså fået materialet, i alt fald noget af det.

Der er vel ikke noget at sige til, at disse 3 pct.s produktionsstigning ligesom er blevet et nøgletal i den økonomiske situation, måske endda i en grad, så det næsten overskygger, at dette er et tal med væsentlige modifikationer. På den ene side vil det næppe være realistisk at regne med, at prisudviklingen herhjemme med ét slag vil gå helt i ro, hvor ønskeligt det end ville være. Den højtærede økonomiminister har jo for nylig nævnt 2-3 pct.s prisstigning på et år som en slags grænse for det forsvarlige. Jeg skal ikke gå ind i en nærmere diskussion heraf, men blot bemærke, at en begrænsning af prisstigningerne til denne størrelse dog vil betyde en halvering i forhold til de prisstigninger, vi har oplevet det sidste år. Om det lykkes at begrænse prisstigningerne, kan meget nemt blive afgørende for, om vi overhovedet kan nå den forventede, reelle produktionsstigning, som man håber på.

På den anden side er der jo fra flere sider allerede gjort indhug i disse 3 pct.s produktionsstigning, eller hvad procenten nu bliver, når vi også tager hensyn til de uundgåelige prisstigninger. Produktionsstigningen vil i sig selv lægge beslag på en del f. eks. gennem akkordlønningerne og gennem de forskydninger i arbejdsstyrken, der er noget af baggrunden for den større produktion. En pristalsportion til foråret og måske en igen til efteråret vil også tage sin del. Og hertil kommer, at indeværende års betalingsbalanceunderskud jo er et udtryk for,